

Pressinformation
2006-03-30

Beskrivning av projektet

Fasadbelysning på Kungliga Slottet

Bakgrund till projektet

En planerad ändring av nuvarande utförande har diskuterats under en längre tid. Statens fastighetsverk (SFV) har i samråd med Ståthållarämbetet (STÅ) genomfört en etappvis förbättring av belysningen av Kungliga Slottets fasader som nu är installerad.

Den befintliga belysningsanläggningen har tjänat ut. Strålkastarna till fasadbelysningen har på norra och östra sidan varit anslutna på Trafikkontorets (TK) belysningsstolpar. TK har nu ersatt belysningsstolparna, spännlinor och armaturer mot ett enhetligt system med nya stolpar med nedåtriktad belysning.

SFV och STÅ samarbetar här med Staden och strålkastarna kommer att ansluta till de nya stolparna. Även strålkastarna som belyser Slottets fasader mot söder och väster har bytts ut. Projektet genomförs i samband med Trafikkontorets byte av gatubelysningen.

Den ursprungliga anläggningen härstammar från 1960-talet. Den sågs senast över för femton år sedan. Under de gångna åren har flera belysningspunkter försvunnit i samband med revideringar av gatubelysningen, andra har varit ur drift. Armaturerna går också ned i effekt med åldern. Den ursprungliga intentionen har därför förfelats och Slottet har successivt upplevts som allt mörkare.

Projektet Fasadbelysning

I samband med att Stockholms stad byter belysningsstolpar på Slottets norra och östra sida har projektet genomförts. Uppgraderingar av den befintliga anläggningen har placerats runt hela Slottet, för att skapa en bättre helhetsupplevelse. Genom att differentiera ljuset har viktiga och vackra detaljer framhävts.

Systemet är flexibelt i den mening att ljusspridning, riktning, antal och placering kan justeras och provas fram för ett gott resultat. Även det av TK genomförda bytet av stolpar har på ett mycket positivt sätt bidragit till en förbättrad upplevelse av gaturummet och Slottets fasader. Det nya systemet erbjuder en bättre helhetslösning för kombinationen mellan gatu- och fasadbelysning.

Långsiktigt hoppas Statens fastighetsverk, Ståthållarämbetet, och slottsarkitekten att Slottet ska samspela med övriga byggnader i stadsrummet, utan att bidra till en gradvis ökande konkurrens mellan fasadernas belysning.

Målet har varit att skapa en balanserad och vacker fasadbelysning inom ramen för befintligt system. Belysningen ska också vara driftvänlig och ha låg energiförbrukning.

Projektet är nu färdigställt med undantag för västra delen av norra fasaden, där pågående arbeten med kajen förhindrat ett färdigställande. Detta kommer vara åtgärdat före hösten. Fram till dess är den norra fasaden ojämnt belyst.

Projektgrupp

STATENS FASTIGHETSVERK

Beställare:	Lotta Günther, förvaltare Statens fastighetsverk (SFV)
Projektledning:	Torun Hammar, projektledare SFV
Rådgivning:	Anders Bodin, kulturarvsspecialist SFV
Gestaltning, fasadbelysning:	Slottsarkitekt Johan Celsing, Johan Celsing Arkitektkontor AB
Elkonsult:	Lars Alm, Lars Alm & Co Elkonsultbyrå AB

STÅTHÅLLARÄMBETET

Kravställare:	Lennart Ahlgren, ståthållare STÅ
Tekniskt ansvarig:	Kent Thilander, teknisk chef STÅ
Drift, montage:	Åke Olsson, drifttekniker, STÅ

STOCKHOLMS STAD

Projekt Nattljus:	Per Ling-Vannerus, projektledare
-------------------	----------------------------------

ENTREPRENAD

Markarbeten:	Stockholms stad. Byggledning Per Vinberg, Projektinsikt
Montage, armaturer:	Hans Ahlin, Fortum

Tekniska data

De nya strålkastarna ger i stort sett den dubbla ljusnivån men till ungefär halva energimängden. Anläggningens energiåtgång motsvarar ca 50% av en mindre villas. Livslängden på de nya armaturerna är nästan den dubbla i förhållande till de gamla. Den minskade energiförbrukningen och den ökade livslängden innebär även minskad miljöpåverkan.

Ljuskällor

Metallhalogen med keramisk brännare.

Philips Master City White CDO (eller motsvarig) 70 W. Färgtemperatur 2800° K

Färggivning Ra > 80.

Ljusflöde 6300 lumen, verkningsgrad c:a 90 lumen per Watt.

Medellivslängd 18000 timmar.

Antal (fullt utbyggd anläggning):

Norra sidan/Lejonbacken:	16st
Skeppsbron och Logården:	16st
Södra sidan/Slottsbacken:	4st
Yttre Borggården/Högvaktsterrassen:	<u>4st</u>
TOTALT	40st

Effekt

40st à 70W = 2,8kW

Energi per år

4000h x 2,8kW = 11 200kWh

Ljusfärg

De nya strålkastarna har samma färgåtergivning som stadens belysningsstolpar. Färgen kan beskrivas som neutralt varmvit.

Tidplan

Mars 2006: Fasadbelysningen är på plats och arbetet är avslutat.

April/maj: Västra delen av norra kajkanten kompletteras då området är avetablerat efter arbeten med kanalen.

Ekonomi

Budget för projektet är ca 975.000 kronor. Projektet är finansierat av Statens fastighetsverk genom förvaltare Lotta Günther.

Kostnadsfördelning:

Projektering, gestaltning, inprovning: 130.000

Projektledning: 35.000

Belysningskällor: 210.000

Installationsarbeten: 65.000

Markentreprenad: 535.000 (omdragning av el till nya stolplägen)